

Päihdelääketieteen yhdistys ry

Finnish Society of Addiction Medicine

Päihdelääketieteen yhdistyksen hallitukselta

Riippuvuussairaudet johtavat hoitamattomina pahimmillaan kuolemaan. Toisin kuin välillä luullaan, riippuvuussairauksien hoitoon on tehokkaita ja vaikuttavia keinoja. Stigma eli häpeäleima on riippuvuussairauksien kohdalla vahva. Häpeä voi pitkittää tai jopa estää hoitoon hakeutumisen, ja pahimmillaan siis myötävaikuttaa riippuvuussairaudesta kärsivän menehtymiseen.

Kieli ja käytettävät ilmaisut vaikuttavat stigman muodostumiseen. Riippuvuussairaudesta kärsivät saattavat joskus itse käyttää itsestään varsin raflaaviakin termejä, mutta se ei tarkoita, että olisi asiallista yhteiskunnan muiden tahojen, kuten poliittisten päättäjien, terveydenhuollon ammattilaisten tai vaikka koululaitoksen näin tehdä. Perustelut siitä, että nämä ovat termejä, joihin lapset ja nuoret muutenkin törmäävät, eivät ole kestäviä. Riippuvuushäiriöihin liittyvän stigman purku edellyttää tiedon lisäksi uudenlaista ajattelua ja kieltä.

Päihdelääketieteen yhdistyksen hallitukselle on tullut yhteydenottoja huolestuneilta jäseniltä koskien Opetushallituksen julkisuuteen noussutta opetusmateriaalia. Yhdistyksen hallitus tuomitsee voimakkaasti materiaalissa käytettävät ihmisarvoa halventavat termit ja pitkälti epätasälliset stereotyyppit, on kyse sitten kaunokirjallisesta tekstistä, tai oppilaan tai opettajan käyttöön tarkoitetuista materiaaleista. On tärkeää käsitellä riippuvuussairauksia ja muita mielenterveydenhäiriöitä jo alakouluikäisten kanssa. Opetusmateriaalien suunnittelussa tulisi konsultoida mielenterveys- ja päihdealan ammattilaisia, jotta materiaali ei toimi päinvastoin kuin on tarkoitettu. Nyt esiin noussut opetusmateriaali ylläpitää stigmaa ja ennakkoluuloja. Päihdelääketieteen yhdistyksen hallitus kiittää Opetushallitusta siitä, että se ottaa asian uudelleen tarkasteluun.